

**VÝROČNÍ
ZPRÁVA**

2022

OBSAH

Jazyková korektura: Marta Vokurková
Grafika: Antonín Páral
Zpracování: Jindra Landová, Kateřina Maříková, Jitka Krákorová
Fotografie: Klára Krátká, Martin Samko, Jindra Landová a fotoarchivy rodičů

Slovo úvodem	04		
Představení	06		
Sedlo na míru	07	10. narozeniny	18
Základní pojmy	08	100. pobyt v Bohuslavicích	19
Hipoterapie	08	Příběhy našich dětí	20
Canisterapie	09	Thea	20
Muzikoterapie	09	Lucinka	22
Arteterapie	09	Vojta	24
Historie	10	Náš tým	26
Poslání	11	Koně	26
Vize	11	Psi	27
Cíle	11	Rok 2022 v číslech	28
Naše činnost	12	Hospodaření v roce 2022	29
Řádné hiporehabilitační pobyty	12	Dárci	30
Vzdělání	13	Spolupráce	32
- Certifikovaný kurz hipoterapie u DMO		Jak nám můžete pomoci?	33
- Odborné kurzy KZS Hipoterapie pod UNIFY ČR		Základní kontaktní údaje	34
- Spolupráce s 3. LF UK		Seznam použitých zkratk	35
- Spolupráce s ČZU		Poděkování	35
- Habe Diem - Sebepoznání pomocí koní			
- Ostatní			
Výzkum / Mimořádné hiporehabilitační pobyty	16		
- Vliv hipoterapie na děti s Downovým syndromem			
- Vliv hipoterapie na děti se Spinální muskulární atrofií			
Osvěta	17		

SLOVO ÚVODEM

Vážení přátelé,

máme za sebou 10 let fungování naší organizace. Musím přiznat, že když jsme před 10 lety založili Mirákl, tak jsem si ani ve snu nedokázala představit, co všechno mě čeká a kam se dostaneme.

S hipoterapií jsem začínala jako s koníčkem, kterému jsem se věnovala ve volném čase. Jsem moc ráda, že mé nadšení sdílelo více lidí. Moc si vážím Jitky Krákorové, která byla u zrodu se mnou a je pro mě velkou oporou dodnes jako ekonomka Miráklu.

10. narozeniny vyvrcholily listopadovou tiskovou konferencí, kde jsme médiím a více než 80 hostům představili naši práci. Jsem moc ráda, že se téma hipoterapie více a více dostává do povědomí lidí a hlavně, že pomáhá dětem. Ušli jsme velký kus cesty. Máme zpracovanou metodiku práce, kterou učíme nejen fyzioterapeuty, ale také studenty vysokých škol.

V roce 2021 jsme navíc začali spolupracovat s vysokými školami i v oblasti výzkumu. Zaměřili jsme se hned na 2 diagnózy. Na děti s Downovým syndromem (DS) a děti se Spinální muskulární atrofií (SMA). V roce 2023 bude výzkum pokračovat. Mám velkou radost, že budeme mít i vědecké podklady pro to dokázat, jak moc účinná hipoterapie je.

Rok 2021 byl významný i z pohledu našeho hiporehabilitačního stáda. Přes léto jsme spustili sbírku na pořízení nového koně. I díky vám a vašim darům se podařilo sehnat Rózu, která by postupně měla převzít úlohu vůdčí klisny ve stádu. Bohužel jsme se museli rozloučit s Despíkem a Syrael. Potřebovali jsme stádo optimalizovat tak, aby nejen fungovalo jako stádo jako takové, ale také, abychom disponovali 8 koňmi, kteří jsou schopni pomoci opravdu všem dětem.

Velkou radost nám udělal i obrovský zájem o certifikovaný kurz Hipoterapie pro DMO. Jsem toho názoru, že je důležité neusnout na vavřínech a neustále se učit, vzdělávat a zdokonalovat vyvinuté metodiky tak, abychom mohli dosahovat těch nejlepších výsledků při práci s dětmi se speciálními potřebami.

A ano i v roce 2022 mi všechny naše děti dělaly radost. A není to jen o tom, že jim něco dáváme my, to ony jsou našimi největšími učiteli. Děti, které neumí mluvit, ale přitom vám dokážou vyjádřit to, co opravdu potřebují. Děti, se kterými to všichni ostatní vzdali, ale u nás rozkvetou.

Proto děkuji vám všem, kteří nás podporujete. Ať už finančně nebo jakkoliv jinak. Moc si toho vážíme. Bez vás by to nešlo. Budeme moc rádi, zachováte-li nám přízeň i v příštích letech.

S přáním pevného zdraví

Mgr. Kateřina Maříková

Mgr. Kateřina Maříková

ředitelka

hlavní odborný fyzioterapeut

zakladatelka Centra hiporehabilitace Mirákl, o.p.s.

PŘEDSTAVENÍ

Naše organizace Centrum hiporehabilitace Mirákl je obecně prospěšná společnost. Pořádáme fyzioterapeutické pobyty, jejichž stěžejní léčebnou metodou je hipoterapie, využívající pohyb koňského hřbetu v kroku pro ovlivnění motorického chování dítěte.

Pobyty trvají 7 dní a konají se v průběhu celého roku. Účastníky jsou děti z celé České republiky (výjimečně ze Slovenska či jiných evropských zemí, jako Finsko, Velká Británie apod.), které mají nějakou formu zdravotního znevýhodnění. Terapie jsou vhodné pro děti již od 3 měsíců věku. V našem zařízení se věnujeme dětem do 15 let, přičemž váhový limit je 60 kg.

Naším hlavním zaměřením jsou neurologické a ortopedické diagnózy, ale také genetická onemocnění, poranění stavky, zrakové a sluchové postižení, funkční problémy pohybového systému či prevence jejich vzniku.

Pobyty pořádáme v srdci Vysočiny, v obci Bohuslavice, kde od roku 2018 poskytujeme zdravotní služby. V průběhu roku organizujeme celkem 22 řádných hiporehabilitačních pobytů, na kterých se vystřídá přibližně 150 dětí s frekvencí 1 až 3 pobyty za rok. Jednoho pobytu se účastní celkem 15 dětí s doprovodem.

Stěžejní náplní pobytů je hipoterapie, která je doplňována canisterapií, arteterapií, muzikoterapií a dalšími aktivitami, jež jsou vždy přizpůsobeny individuální situaci každého dítěte. Zkvalitňujeme život dětem a máme velmi dobré výsledky nejen v oblasti psychomotoriky, ale i v sociálním vývoji a celkovém wellbeingu malých klientů, a tím i jejich rodin.

Koně, psi, nádherná příroda, milý a rovný přístup ke komukoliv s jakýmkoliv postižením, to jsou hlavní benefity našich terapií, které probíhají bez pláče, beze strachu a mimo nemocniční zařízení. I z tohoto důvodu jsou naše pobyty velmi vyhledávány.

Bohužel čekací listina na naše pobyty je velmi dlouhá, a tak se věnujeme i **dalším aktivitám**, od kterých si slibujeme posílení hipoterapie jako léčebné metody a růst nových zařízení v České republice.

Naší velkou doménou je **rozvoj teoretických znalostí v oboru hiporehabilitace**. Celoročně pořádáme různé typy inovativních kurzů a workshopů. Stěžejním kurzem je pak zcela unikátní certifikovaný kurz Hipoterapie u DMO, který absolventa opravňuje k výkonu hipoterapie jako fyzioterapeutické metody. Akreditaci od Ministerstva zdravotnictví ČR jsme získali v roce 2014, a to jako jediná organizace v České republice. Na podzim roku 2020 se podařilo tuto akreditaci prodloužit na další 4 roky. Díky zázemí naší organizace můžeme zaštiťovat nejen teoretickou, ale i praktickou část kurzu.

Jsme členy Klinické zájmové skupiny Hipoterapie pod Unii fyzioterapeutů, jejímž cílem je zpracovávat standardy péče v hipoterapii, aktivně se setkávat a pořádat vzdělávací workshopy a inovativní kurzy pro fyzioterapeuty, ostatní odbornou i laickou veřejnost.

Díky výše zmíněnému a díky tomu, že fungujeme jako výzkumné středisko pro vysoké školy, pořádáme a organizujeme workshopy a kurzy, školíme studenty i zkušené fyzioterapeuty, usilujeme o to, aby se hipoterapie prováděla v ČR kvalitně a bezpečně. Naším zájmem je také to, aby lékaři rozuměli benefitům hipoterapie skrze zpětnou vazbu našich klientů a mohli spolu s pečujícími a námi bojovat o to, aby byla tato péče hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

V roce 2021 jsme objednávali nové sedlo na míru pro Jackie.

Jackie má totiž lehký zdravotní handicap, je tzv. Heterozygot, což je pojem z genetiky pro jedince, kteří mají dvě různé alely konkrétního genu. U Jackie se jedná o gen s názvem GYS1 na chromozómu 10, který kóduje enzym odpovědný za syntézu (= tvorbu) svalového glykogenu.

Tato genová mutace způsobuje onemocnění PSSM (Polysaccharide storage myopathy). Což je metabolické onemocnění svalů, které postihuje více než 20 plemen koní. Jackie má lehké příznaky jako svalovou ztuhlost a občasnou bolestivost zad.

Koně s tímto onemocněním potřebují speciální podkovaní, bezobilnou stravu, deku na zimu a také speciální sedlo. Sedlo se nevyužívá v hipoterapii, ale když trenéři koně tzv. přeježdí.

I když by sedlo na míru potřebovali všichni naši koně, tak Jackie je první a jediná, kdo takové sedlo má. Jeho pořizovací cena se totiž pohybuje okolo 40 000 Kč a to je pro naši neziskovou organizaci obrovský náklad. Ostatní koně mají bazarová sedla. Jediný, kdo sedlo nemá je Douglas, protože stále roste.

Výroba sedla z dílny Jana Rejmona trvala velmi dlouho, tak jsme ho dostali až na konci léta 2022. Nemůžeme si ho vynachválit jak my, tak Jackie.

ZÁKLADNÍ POJMY

Hipoterapie

Vysoce efektivní a funkční fyzioterapeutická léčba pomocí koňského hřbetu, přesněji pomocí jeho pohybu v kroku, která má za cíl zlepšit fyzické i psychické možnosti klienta.

Hipoterapie má dva aspekty: neurofyzilogický a biomechanický. Z neurofyzilogického pohledu se vyhodnocuje pohybová odpověď dítěte na stimuly vznikající na koňském hřbetě během kroku. Mluvíme o senzomotorické stimulaci nebo diferenciaci. To nám umožňuje na koni jak posilovat, tak relaxovat, a tedy rehabilitovat velkou škálu diagnóz. Biomechanický pohled posuzuje dominantní rovinu pohybu hřbetu koně. Ten probíhá ve třech rovinách stejně tak jako pohyb pánve klienta, avšak v lehce rozdílném schématu.

Pohyb koňského hřbetu v kroku je hlavním léčebným prvkem v hipoterapii. Na tento pohyb reaguje (přes oblast pánve) pohyb jezdce, přičemž se aktivují potřebné svalové souhry s cílem zlepšit pohybový repertoár dítěte či dospělého. Pohyb pánve na koni není shodný s pohybem pánve při chůzi. Pohybové vzorce jsou lehce odlišné, a proto se na biomechaniku koně díváme způsobem dominance pohybu. Někteří koně mají dominantní pohyb ve frontální rovině, někteří v transversální či sagitální. Dle potřeb klienta pak vybíráme konkrétního koně. Kůň je také schopen lidské tělo aktivovat, či relaxovat. Podle rehabilitačního záměru pak během terapie měníme tempo kroku koně tak, abychom docílili potřebné pohybové odpovědi klienta.

Před každou jízdou nebo sérií jízd musí vždy proběhnout **detailní vstupní vyšetření** klienta, jehož cílem je přesné nastavení terapeutické jednotky, tzn. výběr koně dle jeho mechaniky pohybu, výběr polohy na koni a pomůcek a volba manuálních kontaktů. Vždy jasně definujeme **cíl terapie**, kterému věnujeme během celého pobytu maximální energii tak, aby byl co nejvíce naplněn.

Nejčastější indikací jízd je aktivace svalů hlubokého stabilizačního systému pro klienty, kteří potřebují zlepšit držení těla či celkově posílit. Neméně častá je nutnost aktivní relaxace, např. u dětí se spastickou formou DMO. Velmi vzácně se využívá pohyb koňského hřbetu tak, aby vznikalo velké množství stimulů, díky kterým můžeme ovlivňovat centrální poruchy rovnováhy.

Každý kůň musí být vychovaný dle etologických principů s ohledem na jeho přirozené potřeby a povahu. Jelikož je kůň útěkové zvíře, je velmi důležité, aby byla při hipoterapii zaručena maximální bezpečnost při zajištění současné uvolněnosti a psychické pohody koní.

Hipoterapie je velmi efektivní, ale při nekvalitním provádění může i výrazně zhoršit zdravotní stav dítěte či dospělého. Je proto důležité zajímat se o použité metody, způsoby výběru a výcviku koní, a hlavně během celé terapeutické jednotky neustále monitorovat pohybovou odpověď klienta na pohyb koňského hřbetu a tu korigovat tak, aby se maximálně směřovalo k naplnění cílů terapie.

Canisterapie

Canisterapie je terapie pomocí psů. Canisterapie může mít mnoho podob. Nejčastěji se pes používá pro docvičení pohybové nuance v návaznosti na jiné terapie. Velmi často je pes prostředkem k relaxaci či senzorické integraci. U dětí se spasticitou je velmi efektivní využít psy pro polohování. Pomocí různých povelů u psů je možné děti navést k lepšímu kontaktu, ke zlepšení komunikace a ke zvýšení sebevědomí. Pes se dá využít i pro rozvoj kvantity motoriky dětí, které se psem na vodítku lépe překonávají různé překážky či ujdou delší vzdálenost.

Muzikoterapie

Muzikoterapie je terapie pomocí hudebních nástrojů a zpěvu. Cílem terapie je harmonizovat tělo na rovině fyzické. Pracuje se zde zejména s rytmem a dechem. Děti se učí, s využitím různých hudebních nástrojů či tleskáním, rytmus, jeho pravidelnost i jeho obměny. Zároveň se všechny děti učí pravidelně a hluboce dýchat, čímž dochází ke správné funkci bránice. Dechová terapie v podobě zpívání, rytmizace a hraní na hudební nástroj je velmi důležitou součástí péče o všechny děti se speciálními potřebami.

Arteterapie

Arteterapie je terapeutická metoda, při které se využívají různé výtvarné techniky, materiály či práce s barvami. Cíle arteterapie jsou velmi rozdílné a měly by být vždy individuální s ohledem na potřeby dítěte. Pro děti s psychosociálními obtížemi se zařazuje například práce s barvami pro zlepšení emočního citění a zvýšení kreativity. Pro děti školního věku s motorickými obtížemi se aktivity směřují ke kvalitnímu nácviku jemné motoriky. U dětí s hyperaktivitou, které neumějí příliš odpočívat, se terapie zařazuje pro jejich zklidnění a odpočinek před dalšími terapiemi.

HISTORIE

2012

- Vznik občanského sdružení.
- Zahájení ambulantního provozu v Holubicích u Prahy.
- První ztýdenní hiporehabilitační pobyty.

2014

- Transformace na obecně prospěšnou společnost.
- Akreditace Ministerstva zdravotnictví ČR pro kurz Hipoterapie u DMO.

2018

- Přesun provozu a sídla společnosti do bezbariérového areálu Hospodářský dvůr v Bohuslavicích u Telče.
- Přechod na celoroční pobytový režim péče.
- Získání registrace poskytovatele zdravotních služeb a vznik nestátního zdravotnického zařízení.

2020

- Prodloužení akreditace kurzu Hipoterapie u DMO.
- Registrace veřejné sbírky.

2021

- Spolupráce s 3. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy.
- Spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou.

2022

- 10 let od vzniku organizace.
- Výzkumné studie na vliv hipoterapie u dětí s DS a SMA.

POSLÁNÍ

Naším posláním je zkvalitňování života a léčba dětí se speciálními potřebami pomocí hipoterapie, canisterapie, muzikoterapie a dalších terapií, kterou jsou provozovány v přírodě a v souladu s ní.

VIZE

Chceme, aby každé dítě se speciálními potřebami mělo možnost využít hipoterapie jako léčebné metody. Chceme metodu hipoterapie vyvíjet, zdokonalovat a objektivizovat tak, aby každé dítě mohlo dosáhnout rozvoje své duševní i fyzické kondice a tím dosáhnout svého maximálního potenciálu.

CÍLE

• Hiporehabilitace skrze partnerství s pečujícími

Jsme partnery rodičů/pečujících, kteří se snaží zlepšit fyzický a psychický stav svého dítěte. Nabízíme kombinaci nejnovějších poznatků, znalostí a zkušeností z oblasti hipoterapie a aplikujeme je do léčby, která je šitá na míru každého konkrétního dítěte.

• Špičkový welfare koní a psů

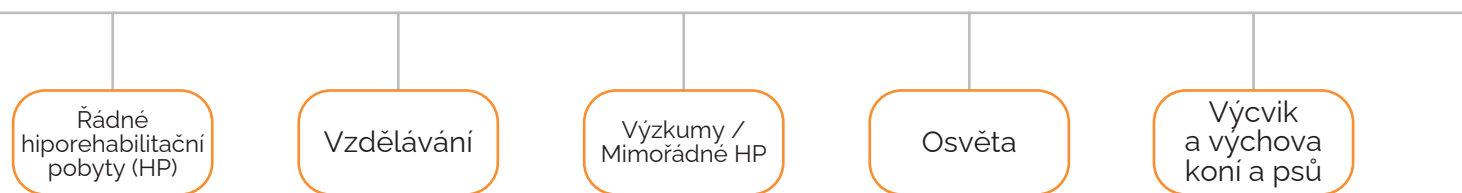
Pracujeme s relativně velkým hiporehabilitačním stádem, které vedeme ve směru partnerství a komunikace. Každého zvířecího terapeuta vnímáme jako plnohodnotného kolegu a naším cílem je, aby vzájemná spolupráce byla příjemná a obohacující nejen pro naše klienty, ale i pro nás vzájemně. Na základě zkušeností víme, že pro množství naší klientely je potřebných ideálně 8 koní tak, abychom měli dostatečně různorodou skladbu pohybu hřbetu a mohli terapie vést skutečně individuálním způsobem. Staráme se o wellbeing našich zvířecích terapeutů (koní i psů), aby je práce s dětmi těšila a měli z ní radost stejně jako my, lidé.

• Rozvoj hiporehabilitace v ČR

Naším cílem je předávat naše poznatky dál tak, aby v ČR vznikala další střediska provozující kvalitní formu hipoterapie a tato péče tak byla dostupná všem dětem se speciálními potřebami, pro které je tato forma terapie vhodná.

NAŠE ČINNOST

Řádné hiporehabilitační pobyty

Hlavní činností organizace je pořádání hiporehabilitačních pobytů s cílem komplexní léčby dětí se speciálními potřebami. V roce 2022 jsme uspořádali 22 řádných pobytů a 4 speciální výzkumné pobyty.

Řádné hiporehabilitační pobyty jsou 7 dní dlouhé. Náplní pobytů je 2x denně hipoterapie, 1x denně canisterapie, aktivity s využitím koní, mixterapie, arteterapie, muzikoterapie a nutné vstupní a výstupní fyzioterapeutické vyšetření.

Vstupní a výstupní fyzioterapeutické vyšetření je součástí každého pobytu. Pro maximální efektivnost celého pobytu a zlepšení stavu dítěte je stěžejní důkladná diagnostika, která musí být prováděna vždy s ohledem na zdravotní, psychologický stav i další okolnosti ze života klienta. Lidský organismus je velmi variabilní a stejný projev v hrubé motorice může mít u různých dětí různé příčiny. Uvedme na příkladu: nekvalitní opora o ruce může mít příčinu v oslabení břicha, ale i v přetížení podbřišku, v nestabilitě kolenních kloubů či v oslabení krční páteře. Čím lépe se podaří diagnostikovat příčinu, na kterou se pak léčba cílí, tím větší efekt je možné v hrubé motorice u dětí pozorovat. Výstupní vyšetření slouží k doporučení cviků na domácí cvičení. Pobyt má tendenci u dětí cca 14 dní poté ještě „dotékat“ a cviky podporují jeho maximální efektivnost.

Aktivity s využitím koní jsou každodenní skupinovou terapií. Děti se díky ní seznamují s koňmi, čistí je, vodí a poznávají je jinak než jen z jejich hřbetu. I miminka si při této aktivitě přijdou na své – rodiče rádi čistí koně s dětmi v náručí. Samotný kontakt s koněm u dospělých zklidňuje mysl a probouzí emoce, což pro vývoj dítěte je jednou ze stěžejních životních zkušeností. Poslední den je koňské čištění vyměněno za krmení a děti mohou své miláčky rozmazlovat.

Dětem, u kterých je stanoven na vstupním vyšetření cíl rozvoje kvality pohybu, je jednou denně zařazována individuální canisterapie. V roce 2021 jsme měli pět canisterapeutických psů, jejichž výchova i výcvik probíhá pod neustálým dohledem odpovědné trenérky. Děti v rámci canisterapie navazují na hipoterapii a docvičují pohybové nuance. Některé děti mají canisterapii jen jako formu relaxace, u jiných se využívá pes v rámci senzorické integrace.

Velmi oblíbenou součástí pobytů je tzv. mixterapie. Jedná se o „obohacenou“ canisterapii pro děti, u kterých je cílem zejména rozvoj kvantity pohybového repertoáru. Jde o skupinovou aktivitu probíhající jak se psy, tak s koňmi. Na základě motorických potřeb dítěte je postavena překážková dráha, děti ji jednou prochází celou společně, následně s terapeutem, a to jednou s pejskem a jednou s koněm.

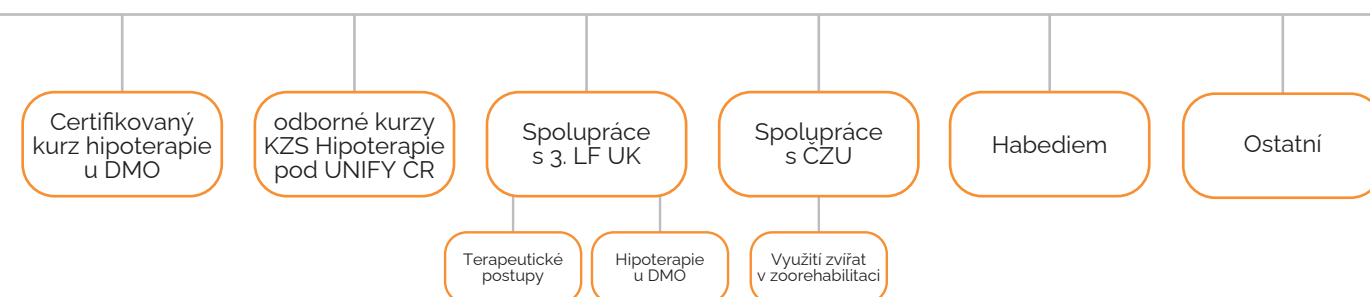
Arteterapie zařazujeme do programu téměř každý den. Děti mají po odpoledním klidu jednu hodinu na to, aby se rozvíjely i po stránce umělecké. Kreslí, vyrábí a tvoří, čímž nevědomě zlepšují emoční citění a jemnou motoriku. Většina dětí se soustředí na vybranou aktivitu, celkově se zklidní a připraví na další terapii.

Velmi populární aktivitou, kterou zařazujeme po večeri, je muzikoterapie. Cílem terapie je harmonizovat tělo na rovině fyzické. Pracuje se zde zejména s rytmem a dechem. Děti se učí s využitím různých tyček, bubnů či samotného tleskání rytmus, jeho pravidelnost i jeho obměny. Zároveň díky speciální úpravě pentatonických fléten se všechny děti učí prohloubený a pravidelný dech a s tím spojenou správnou funkci bránice. Společné zpívání oblíbených písniček je skvělým prostředkem pro zvýšenou motivaci dětí. Jednou za týden, když počasí dovolí, se zpívá a hraje u táboráku.

Díky souhrnu všech aktivit a nastavení individuální práce s každým dítětem je výsledkem každého pobytu zlepšení pohybového chování a celkové psychosociální zlepšení. Někdy se povede, že pobyt má velmi výrazný efekt, např. dítě je najednou schopné samostatné chůze. To nás všechny samozřejmě velmi těší. Je ale nemožné dosáhnout takových výrazných pokroků vždy a u každého dítěte. Některé děti se posunují vpřed jen velmi malými krůčky. Každý takový malý krůček může ale jednou znamenat přelomovou změnu. Důležité pro nás je vést rodiče a děti tak, aby i tyto drobné krůčky vnímali, využívali je v běžném životě, zjišťovali, v čem všem jim tyto krůčky pomohly. Aby měli chuť neustále jít dál, nestále se vyvíjet a časem dojít k přelomové změně, ať už na fyzické či na psychické úrovni.

Během pobytů nezapomínáme ani na sourozence našich klientů. Na pobyty jezdí celé rodiny a my jsme si vědomi, že i zdravý sourozenec má právo si pobyt užít. Věnujeme jim proto prostor při mixterapii, muzikoterapii a arteterapii. Malé děti se pak mohou jednou denně svézt na chvilku na koních.

Vzdělávání

Jedním z našich cílů je rozvoj hipoterapie. Rádi bychom, aby v ČR byl dostatek středisek, které nabízí kvalitně a účinně prováděnou hipoterapii. Velmi rádi předáváme naše poznatky dál. Chceme, aby byla hipoterapie dostupná každému dítěti se speciálními potřebami, pro které je tato forma terapie vhodná.

Certifikovaný kurz hipoterapie u DMO

V roce 2014 jsme získali akreditaci Ministerstva zdravotnictví ČR (jako jediná organizace v České republice), v rámci které byla naše metodika práce oficiálně uznána jako fyzioterapeutický koncept k výuce hipoterapie jako léčebné metody. Výuka spadá do celoživotního vzdělávání nelékařských profesí dle zákona 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických profesích. Ministerstvo zdravotnictví ČR v roce 2020 prodloužilo naši akreditaci až do roku 2024. Stále jsme jediným oficiálním střediskem pro vzdělávání fyzioterapeutů v hipoterapii v ČR.

Díky této akreditaci Ministerstva zdravotnictví ČR jsme v roce 2019 začali organizovat certifikovaný kurz Hipoterapie u DMO. Absolventi tohoto kurzu jsou oprávněni k samostatnému výkonu hipoterapie jako léčebné metody bez odborného dohledu, a to u dětí ve věku 3 měsíce až 21 let. Metodika je popsána na klinickém obraze diagnózy dětská mozková obrna, její principy jsou však aplikovatelné u všech dětí s nejrozličnějšími typy diagnóz. V současné době existuje v ČR mnoho kurzů, které přijímají studenty, avšak nemají metodiky práce oficiálně schválené.

Studenti absolvují více než 240 hodin teorie a praxe. Kurz probíhá ve třech lokalitách: Hospodářský dvůr Bohuslavice, Piafa Vyškov a HSO Falco.

Moc děkujeme všem lektorům, kteří se podíli na výuce studentů: MUDr. Irena Borčinová, MUDr. Zoran Nerandžić, MVDr. Dominika Švehlová, MUDr. Jana Kulichová, Mgr. Kateřina Maříková, Ing. Jana Podrápská, Ing. Daniela Šeneklová, Mgr. Monika Wimmerová, Ing. Pavlína Plicová. V září 2022 jsme otevřeli kurz s kapacitou 10 studentů. Nakonec jich bylo přijato 13. Termín ukončení kurzu bude srpen 2023.

Odborné kurzy KZS Hipoterapie pod UNIFY ČR

Ve spolupráci s KZS Hipoterapie pod UNIFY ČR vedeme inovativní kurzy pro odbornou i širokou veřejnost. Koordinátorkou kurzů je Mgr. Kateřina Maříková. Jsme schopni připravit kurzy téměř na jakémkoliv téma spojené s hipoterapií. Nejoblíbenějšími tématy jsou:

- Hiporehabilitace v praxi;
- Vodění koní v hipoterapii;
- Výchova a výcvik koně pro hipoterapii a různé workshopy (Hipoterapie u DS, Hipoterapie u dětí s ADHD apod.);
- Kineziologický rozbor pro účely hipoterapie dětí se zdravotním znevýhodněním;
- Asistovaný sed v hipoterapii;
- Výběr koně pro účely hipoterapie u dětí se zdravotním znevýhodněním;
- Využití manuálních kontaktů v hipoterapii;
- Terapeutické čištění koní dle principů Bobath konceptu;
- Využití senzorické integrace v hipoterapii;
- Canisterapie u dětí se zdravotním znevýhodněním.

Spolupráce s 3. LF UK

Velmi nás těší spolupráce s vysokými školami. Pevně věříme, že pokud chceme hipoterapii ještě více profesionalizovat a rozvíjet, musíme vzdělávat studenty. Moc rádi ukazujeme studentům fyzioterapie, jak vysoce funkční forma léčby hipoterapie je. Věříme, že se někteří ze studentů pro tento obor nadchnou a třeba se ve své profesní cestě vydají právě tímto směrem.

S 3. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy spolupracujeme od roku 2019. Během těchto let bylo proškoleno více než 90 studentů 2. a 3. ročníku oboru fyzioterapie 3. LF UK. Pevně věříme, že právě tato aktivita je základem pro další budoucí rozvoj kvalitní hipoterapie v ČR.

Na 3. LF UK se podílíme na výuce povinného předmětu Terapeutické postupy, kde má Mgr. Kateřina Maříková 2 přednášky na téma Fyzioterapie u dětí se speciálními potřebami a Hipoterapie u dětí. Spolupracujeme i na dalším povinně volitelném předmětu Hipoterapie u DMO, v rámci kterého jezdí studenti na víkendový pobyt do Bohuslavic, kde se účastní praktické i teoretické výuky.

V roce 2022 jsme udělali krok novým směrem a na poslední hiporehabilitační pobyt jsme přijali zahraniční studenty z 3. LF UK. Přeci jenom nemáme zahraniční hosty každý den. Ale jsme moc rádi, že informace o tom, že česká hipoterapie je kvalitní, oficiálně uznanou léčebnou metodou, doputovala až do Belgie a Chorvatska.

Spolupráce s ČZU

Spolupráce s Českou zemědělskou fakultou v Praze sahá až do roku 2015. Jsme střediskem praktické výuky. Mgr. Kateřina Maříková přednáší studentům studijního programu Zoorehabilitace v rámci předmětu Využití zvířat v terapii. Jedná se o obor, který je v Evropě unikátní a naším cílem je, aby se studenti o hipoterapii dozvěděli co nejpodrobněji a nejkonkrétněji.

Studenti k nám jezdí během celého roku na praxe a někteří nám celoročně pomáhají jako dobrovolníci. My zase pomáháme studentům s jejich závěrečnými pracemi.

Habe Diem - Sebepoznání pomocí koní

Tento náš speciální kurz je úplně jiný než všechny ostatní. Není o teorii ani o praxi z oblasti hipoterapie. Je o emocích. O emocích nás lidí. Na tomto kurzu učíme sebepoznání. Průvodci poznání jsou naši koně.

Tento kurz vznikl, protože se téměř všichni potýkáme se zvýšeným stresem, který je všude okolo nás. Nezpracovaný stres jakéhokoli původu může být příčinou různých onemocnění. Jedním z velmi stresových situací je, když se v rodině objeví vážná diagnóza. Děti, které k nám jezdí, nás naučily, že musíme pracovat především sami se sebou, abychom jim mohli pomáhat co nejlépe. A to platí nejen pro nás jako terapeutky, ale také pro rodiče. Když je v psychické pohodě rodič, tak je více v pohodě i dítě. A to ať je jeho diagnóza jakákoliv.

A proto jednou až dvakrát za rok organizujeme kurz, kde se účastníci učí lépe poznávat sami sebe. Kůň vycítí, když se jedinec chová jinak, než jak se skutečně cítí a dá to najevo. Konec neoklamete. Dá se o nich říct, že fungují jako takové čisté duševní zrcadlo.

Každý kůň má svoji specifickou povahu, a proto i překonávání různých překážek je s každým koněm jiné. Účastníci kurzu se naučí jiný typ vnímání, jelikož s koněm se můžete domluvit, ale na zcela jiných principech, než jsme zvyklí v běžné společnosti. Kůň vám ukáže vaše emoce, které jsou ve vaší komunikaci s ostatními často nevědomé, a tak se nechtěně odráží ve vašem životě.

Předpokladem pro účast v kurzu je otevřenost. Ochota pracovat na sobě a posouvat svou úroveň vnímání. Máme velmi dobré ohlasy od absolventů tohoto kurzu, kteří se shodují na tom, že se cítí lépe. Kromě toho u nás otevřeli témata, na kterých pracují, a také se zlepšil vztah k jejich dítěti/dětem.

Ostatní

V roce 2022 jsme dále přednášeli na následujících akcích:

- Kurz Instruktor jezdeckví pod MŠMT, organizovaný Ing. Danielou Šeneklovou / přednáška o hiporehabilitaci.
- Webinar Hipoterapie pro UNIFY ČR s názvem Hipoterapie jako jedna z forem kinezioterapie, kterého se účastnilo přes 80 posluchačů.
- Víkend PRADER-WILLI, z.s. / možnosti hiporehabilitace pro syndrom Prader-Willi (PWS).
- Setkání organizace Sdílení o. p. s. / seznámení s hipoterapií.

Výzkum / Mimořádné hiporehabilitační pobyty

Velmi důležitou součástí našich obecně prospěšných aktivit je i výzkumná činnost. Rádi dokazujeme, jak moc účinnou metodou hipoterapie je. Výsledky výzkumu pomáhají obor hipoterapie více objektivizovat. Jedním z našich zájmů je také to, aby byla jednou hipoterapie opravdu proplácena v rámci veřejného zdravotního pojištění.

Naše středisko poskytuje zázemí a konzultace studentům vysokých škol při zpracování bakalářských a diplomových prací již několik let. V roce 2022 jsme se podíleli na následujících výzkumech.

V rámci mimořádných hiporehabilitačních pobytů:

- **Vliv hipoterapie na děti s Downovým syndromem;**
- **Vliv hipoterapie na děti se Spinální muskulární atrofií;**

V rámci řádných hiporehabilitačních pobytů:

- **Vliv hipoterapie na posturální stabilitu dětí s DS, BP;**
- **Vliv intenzivní fyzioterapie a intenzivní hipoterapie na rozsah pohybu kyčelních kloubů u dětí se spastickou formou dětské mozkové obrny;**
- **Využití ergoterapie v hipoterapii.**

Výzkumné pobyty jsou pro nás v mnohém jiné než řádné pobyty. Jednak se jich účastní děti, které normálně hipoterapii neabsolvuji. To znamená, že nejsou zvyklé reagovat na pohyby koňského hřbetu. Je to pro ně nová zkušenost a ony se nejdříve musí naučit pochopit, jak reagovat. Děti, které s námi jezdí, reagovat už umí, a tak se vždy na začátku ihned začíná s cílenou terapií. U dětí, které to neznají, je potřeba se nejdříve seznámit s touto formou, a pak se může začít s cílenou terapií.

Mimořádné hiporehabilitační pobyty jsou nad rámec našich řádných pobytů, na které máme kalkulované náklady. Jelikož chceme dělat výzkumy pro rodiny co nejvíce komfortní, nabízeli jsme je rodinám zdarma. Samozřejmě nás to stojí nemalé prostředky, a proto hledáme partnery, kteří by tuto naši aktivitu podpořili.

Vliv hipoterapie na děti s Downovým syndromem

Výzkum vlivu hipoterapie na děti s DS probíhá ve spolupráci s ČZU. Konkrétně s Ing. Štěpánem Zítkem jako jeho disertační práce v rámci postgraduálního studia v programu Využití zvířat v terapii. Naším společným cílem je posunout obor zoorehabilitace na vyšší úroveň.

V roce 2022 jsme uspořádali šestidenní pobyt, kterého se účastnilo celkem 19 dětí s Downovým syndromem ve věku 6 – 12 let, které hipoterapii jinak pravidelně neabsolvuji. Jedná se o jeden z celosvětově největších výzkumů vlivu hipoterapie na děti s DS zaměřený na jejich motorický a psychický stav.

Stejně tak jako každý pobyt i tyto speciální výzkumné začínáme vstupním vyšetřením. Kromě standardizovaných testů na svaly krční páteře a výkonostních testů provádíme pro potřeby výzkumu také spirometrii. Testy pomáhaly zpracovávat studentky ČZU.

Výzkumné pobyty mají stejný průběh jako řádné pobyty, jen je na závěr vyhodnocujeme 2x. Poprvé při výstupním vyšetření bezprostředně po skončení pobytu. A podruhé s měsíčním odstupem, abychom mohli pozorovat udržitelnost efektu hipoterapie na každé jednotlivé dítě.

V roce 2023 budeme v tomto výzkumném projektu pokračovat. Už po prvních výstupních vyšetřeních bylo vidět úžasné zlepšení dětí. Už teď je také zřejmé, že například výsledky terapie opravdu "dobíhají" ještě až 6 týdnů po ukončení pobytu. Stále tak apelujeme na všechny rodiče, aby alespoň měsíc po pobytu neplánovali dětem žádné intenzivní rehabilitační kúry, protože tím pak přijdou o kýžený efekt.

Doufáme, že v budoucnu budeme moci prezentovat výsledky studie na českých i zahraničních konferencích. Moc děkujeme ČZU v Praze, konkrétně panu Štěpánu Zítkovi, za spolupráci a spolku DownSyndrom CZ, z. s. za podporu.

Vliv hipoterapie na děti se Spinální muskulární atrofií

Výzkum vlivu hipoterapie na děti s SMA probíhá v rámci spolupráce s 3. LF UK. Zároveň se jedná o součást postgraduálního studia Mgr. Kateřiny Maříkové. Cílem studie je kromě posouzení vlivu hipoterapie na děti s SMA, také porovnání se standardizovanou fyzioterapií, posouzení unavitelnosti svalů při intenzivní terapii, vyhodnocení dlouhodobého efektu a zhodnocení vlivu intenzivních terapií na kvalitu života rodin s dětmi s SMA.

Koordinátorem celého výzkumu je doc. PhDr. Kamila Řasová, Ph.D. z 3 LF UK. Dalšími řešiteli jsou Ing. Miloslav Vilímek, Ph.D. z ČVUT v Praze, Prof. MUDr. Marie Černá, Dr. Sc. z Ústavu lékařské genetiky 3. LF UK.

V roce 2022 jsme uspořádali 3 pobyty, v nichž jsme se zaměřili na prověření dlouhodobého efektu hipoterapie. Prvního se účastnilo 9 dětí a druhého 7 dětí a třetího 2 děti se SMA. Věk dětí byl 2 až 8 let a jednalo se o děti, které jsou schopné samostatného sedu.

Tato studie je výjimečná tím, že jsme dětem odebírali krevní vzorky. Pomocí tzv. dlouhých nekódujících RNA jsme schopni zachytit změnu na fenotypu. Pokud k této změně dojde, je zřejmé, že pohybová intervence se přepsala do změny pohybového chování dítěte.

V této studii porovnáváme dva fyzioterapeutické koncepty a měříme výsledek. Jedna skupina dětí podstoupila šestidenní hipoterapeutický program. A druhá skupina podstoupila doporučenou formu klasické fyzioterapie ve stejné délce a intenzitě.

Na tomto výzkumu se podílí velká řada organizací, firem a lidí, bez kterých bychom jej nemohli uskutečnit. Moc děkujeme například firmě THK Dačice za finanční podporu nebo paní Janě Beranové a Knižnímu klubu za věcné dary do pokladu pro děti. Mnohokrát děkujeme také panu doktorovi Vilímkovi za profesionální i lidský přístup u vstupních a výstupních měření na Vysoké škole polytechnické v Jihlavě. Díky patří i organizaci Sdílení, o.p.s. z Telče a čtyřem úžasným sestřičkám, které přijely a velmi profesionálně dětem odebraly krev, navíc ve svém volném čase. Moc si vážíme také zapojení paní profesorky Černé z Ústavu lékařské genetiky 3. LF, která nám z výsledku krevních rozborů pomůže objasnit mnoho neznámých u diagnózy SMA. Děkujeme i patientské organizaci Smáci za podporu. A zapomínat nesmíme ani na naše terapeutky, trenéry koní a všechny spolupracovníky, pro které jsou tyto pobyty nad rámec běžných aktivit, a navíc velmi náročné. Děkujeme všem za ochotu, lidskost a laskavost.

Osvěta

Velmi důležitou součástí našich obecně prospěšných aktivit je i osvěta. Pravidelně se aktivně podílíme na medializaci tématu a účastníme se televizních reportáží o hipoterapii.

V roce 2022 jsme oslavili 10. narozeniny. Tuto příležitost jsme využili, abychom téma hipoterapie trochu více zviditelnili. 2. listopadu jsme v Hospodářském dvoře v Bohuslavicích uspořádali tiskovou konferenci. Jsme moc rádi za výstupy v České televizi, na CNN Prima News, v Českém rozhlasu Vysočina apod.

10. NAROZENINY

Zdá se to neuvěřitelné, ale je to tak. Za posledních 10 let jsme prošli velkým vývojem. Začínali jsme ambulantním provozem v Holubicích, pak jsme přidali prázdninové intenzivní pobyty na QRanči na Vysočině, až jsme přešli na systém intenzivních pobytů v Bohuslavicích.

2. listopadu jsme uspořádali tiskovou konferenci, které se účastnilo více než 80 lidí. O své příspěvky k tématu hipoterapie se podělili:

- Mgr. Kateřina Maříková
- MUDr. Alexandra Vosátková
- doc. PhDr. Kamila Řasová, Ph.D.
- MUDr. Zoran Nerandžić
- Šimon Vacín

Šimon Vacín je klient, který je s námi od samého začátku. Jsme velmi rádi, že přijal pozvání a na konferenci představil svůj příspěvek. Jeho příběh a příběh další klientky Sofinky jsme zpracovali pro média. Moc děkujeme oběma rodinám za spolupráci a za ochotu se podělit o svůj příběh.

Moc děkujeme Jindře Landové a také všem, kteří se podíleli na organizaci tiskové konference.

Velké díky našim hostům, kteří na konferenci představili své příspěvky k tématu hiporehabilitace a její důležitosti v péči o děti se specifickými potřebami. Moc děkujeme i všem účastníkům. Kristýně Flenderové za přípravu úžasného autorského pexesa, které jsme dali jako dárek našim malým jezdcům. Kateřině Fekoňové za všechny grafické práce. Všem příspěvovatelům do naší narozeninové sbírky, díky které nebudeme muset v roce 2023 navyšovat ceny pobytů pro naše klienty. Moc děkujeme také tiskárně Jiprint s.r.o. z Jihlavy, která nám vytiskla pexeso a výroční zprávu za rok 2021. Velké díky patří také fotografce Kláře Krátké, která nám nejen fotila tiskovou konferenci a workshopy, ale také pravidelně fotí naši činnost a z pořízených fotografií dokonce vydala knihu. A nesmíme zapomenout ani na Pavla Kosinu a Martina Seko, kteří nám připravili nádherné 3minutové video, ze kterého si diváci mohou udělat kompletní obrázek o tom, kdo jsme a co děláme.

100. POBYT V BOHUSLAVICÍCH

Rok 2022 byl nejen rokem oslav 10. narozenin. Proběhl také jubilejní 100. pobyt. Je to pro nás úctyhodné číslo. Velmi si vážíme toho, že můžeme pomáhat dětem, které to mají v životě krapet těžší a zároveň neustále zdokonalovat veškeré aktivity spojené s hipoterapií.

100 POBYTŮ:

- Na kterých se věnujeme dětem se speciálními potřebami a pomáháme rozvíjet jejich fyzický i psychický potenciál.
- Během každého z nich nás nějaké dítě překvapí tím, jakého pokroku po pobytu dosáhne.
- Kdy vstáváme každý den v 6 hodin ráno, abychom trénovali s koňmi, vedli terapii, pomáhali, rozvíjeli, starali se a večer padli únavou. A přesto byli neskutečně šťastní, že toto všechno dělat můžeme.
- Z nichž žádný není stejný. Každý je originál stejně jako každé dítě a každá rodina, která k nám jezdí.

Když jsme se v roce 2018 přesunuli do Hospodářského dvora v Bohuslavicích, mysleli jsme si, že pobyty umíme, známe a že navázat na naši práci nebude žádný problém. Jak moc jsme se mylili. Museli jsme se totiž vypořádat s mnoha neočekávanými situacemi. Například jsme museli zcela nově přistoupit k managementu koní a práci s nimi. A také uzpůsobit naprostou většinu aktivit celoročnímu provozu. Bylo to náročné období. Už nestačilo mít zaměstnance jen na dohodu, museli jsme zajistit stálé trenéry koní. Také nám začaly přibývat děti s těžšími diagnózami a bylo potřeba zkušených terapeutů, kteří to umí nejen s dětmi, ale zároveň i s koňmi, a ti se nehledají zrovna snadno. Po 100. pobytu můžeme říct, že máme již vše vychytané, ale kdo ví, co přinese budoucnost.

S velkou pokorou jedeme dál. Naší vizí je, aby každé dítě se speciálními potřebami mělo možnost využít hipoterapie jako léčebné metody. Denně vidíme, že děti mohou dosahovat maximálního možného efektu a rozvíjet svoji duševní i fyzickou kondici pomocí koní. A my si moc přejeme, aby tuto možnost měly opravdu všechny děti. I proto je jedním z našich přání, aby byla hipoterapie jednoduše a bezvýhradně proplácena z veřejného zdravotního pojištění.

PŘÍBĚHY NAŠICH DĚTÍ

Thea

Thea je nádherná 4letá usměvavá holčička. Navzdory tomu, že se narodila s velmi vzácným mikrodelečním syndromem, který zasahuje 18 genů a způsobuje mimo jiné například onemocnění krve zvané Diamond-Blackfan anémie, své rodiče neustále překvapuje tím, jaké pokroky je schopna dělat.

Na začátku těhotenství a obzvláště potom, co rodiče absolvovali genetická vyšetření po dvou nevydařených těhotenstvích, nic nenásvědčovalo tomu, že by Thea neměla být zdravá. První problémy nastaly 3 týdny před porodem, kdy se miminku začal zvětšovat močový měchýř.

Porod byl vyvolávaný a Thea musela být ožiována. Přidaly se další komplikace s močovým měchýřem, plicním streptokokem apod. Maminka si s miminkem nakonec pobyla v nemocnici dlouhých 5 týdnů. Už tehdy bylo jasné, že vše nebude v úplném pořádku.

Ve 3 měsících začali rodiče s Theou cvičit. Vojtovu metodu zkusili jednou, ale díky dráždivosti očních nervů jí začala zapadat oční víčka, a oni museli od této metody ihned upustit. Přešli na cvičení podle Bobath konceptu.

Zhruba v roce se dozvěděli o hipoterapii. Měli štěstí v neštěstí. Zhruba roční trpělivé vyčkávání se vyplatilo. Kvůli covidu totiž nemohli přijet klienti ze Slovenska, a tak se po roce čekání dostala Thea s rodiči jako pohotoví náhradníci do péče Miráklu. Tou dobou byly holčičce 2 roky.

Když poprvé dorazila, byla ležák. Od té doby udělá po každém pobytu nějaký signifikantní pokrok. Po prvním si sedla, po dalších byla schopná samostatného sedu, pak začala lézt po čtyřech, a pak si dokonce stoupla. Dnes udělá s dopomocí 2 až 3 kroky.

Jak se bude vyvíjet dál, nikdo neví. Thea chodí na pravidelné fyzioterapie a ergoterapie, ale z intenzivních pobytů se věnuje jen hipoterapii. Jednou zkusila dokonce delfinoterapii, která se jí také velmi líbila. V lázních byla jednou, když jí byl rok a půl. Bohužel tato forma rehabilitace není pro Theu vhodná. Následoval regres a rodiče dnes už ví, že pro jejich dceru je nejvhodnější právě animoterapie.

Z jejich pohledu se jedná o přirozené soužití člověka a zvířete, při kterém dítě nevnímá, že cvičí. Naopak je v klidu a bez zbytečného stresu. V Miráklu na děti nikdo netlačí, děti se rozvíjí díky přirozenému pohybu koňského hřbetu a ostatním přidruženým aktivitám. Maminka, která je zároveň fitness trenérka, sama kdysi jezdila na koni a moc dobře ví, že kůň dokáže stimulovat svaly, o kterých ani nevíme, že je máme. Podle ní se jedná o jednu z nejučinnějších forem rehabilitace.

A co si rodiče nejvíce přejí? Hlavně to, aby byla Thea spokojená. Už si nekladou cíle ani milníky, protože s jejich nenaplněním přichází velké zklamání, které často bolí víc než realita. Mnohem lepší je zahodit všechna očekávání a pak se radovat z každého dílčího úspěchu.

Rodiče jsou moc vděční za přístup Kačenky i celého týmu, kteří nad jejich dcerou nikdy nelámali hůl. Vždy věřili a věří, že Thea má obrovský potenciál, který se společně daří odkrývat. Děti jako Thea potřebují, aby jim někdo důvěřoval. Ony to dokážou, jen potřebují mnohem více času, lásky a důvěry.

Lucince jsou 3 roky a byla jedním z prvních dětí, kterým byla podána Zolgensma, genová léčba na Spinální muskulární atrofií.

Díky patientským organizacím je dnes součástí novorozeneckého screeningu i vyšetření na SMA. Bohužel, když se Lucinka narodila, tak tomu tak ještě nebylo. Genová léčba ji tak byla podána až v roce a půl. U tohoto onemocnění platí, že čím dříve se zjistí, tím lépe, protože lék nedokáže pacienta vyléčit, dokáže jen zastavit progresi onemocnění. Proto je důležité nemoc zachytit co nejdříve.

I když to v případě Lucinky trvalo, stále se dá mluvit o štěstí. Kdyby nebylo maminkiny vytrvalosti a toho, že se léky Spinraza a Zolgensma nakonec podařilo podat, tak kdo ví, jak by na tom dnes Lucinka byla.

Ačkoliv měla po narození novorozeneckou žloutenku, špatné jatrní testy a nevyvinuté kyčle, tak nic nenasvědčovalo tomu, že by mělo jít o něco závažnějšího. Pediatři si mysleli, že se jedná o běžné komplikace. Maminka ale dala na svůj instinkt a nenechala se odbýt. Věděla, že musí jednat a to rychle...

Lucince jsou pouhé 3 roky, ale její rodiče už by mohli sepsat román. O tom, jak už byla dvakrát na operaci kyčlí a čeká ji třetí. O tom, jak náročné je pro děti jako Lucinka absolvovat narkózy nebo o tom, jaké to je mít dítě, které se přestává hýbat a dostane se do fáze, kdy není schopné se přetáčet ani hýbat nohama. Dítě, ze kterého se postupně stává nehybná hadrová panenka.

Rodiče by také mohli psát o tom, jaké to je s dítětem cvičit 4x denně podle Vojtovy metody nebo o tom, jaké to je snažit se dostat do péče hiporehabilitačního střediska, o kterém ví, že pomáhá chlapečkovi, který dostal Zolgensmu úplně jako první dítě v ČR (Lucinka byla první holčička v ČR). Je jasné, že Lucinka asi nikdy nebude jako ostatní děti, ale díky 3 dávkám léku Spinraza a díky aplikaci genové léčby Zolgensma se začala zlepšovat a progresi onemocnění se snad zastavila. K tomu se stal zázrak a Lucinka se dostala do péče Miráklů. A aby ukázala celému světu, jak šikovná holčička je, hned po druhém pobytu začala mluvit.

V roce 2022 byla Lucinka zařazena také do výzkumného pobytu na vliv hiporehabilitace na SMA, který Mirákl organizuje spolu s 3. LF UK.

Ze začátku jezdila v samostatném sedu pro zlepšení postavení nožiček. Jakmile se povedlo uvolnit napětí v oblasti pánve a kyčlí, zaměřila se terapie na uvolnění staženého hrudníku s přetíženou bránicí. Protože byl její hrudník ve výrazném nádechovém postavení, bylo potřeba asistovaného sedu. To znamená, že Lucinka nejezdí na koni sama, ale jede s fyzioterapeutem. Asistovaný sed se využívá různě. V tomto případě k tomu účelu, aby terapeut mohl stahovat hrudník do výdechového postavení. Tím ji stabilizuje tak, aby byla v aktivitě pánví a ne hrudníkem.

Přijde vám to složité? Ono to složité je. A je důležité přistupovat ke každému dítěti individuálně, vždy provádět vstupní vyšetření, stanovovat aktuální cíle terapie a každý den reagovat na případné změny v reakcích dítěte. Díky výše uvedené posloupnosti se u Lucinky podařilo docílit samostatného lezení a to je v jejím případě nádherný pokrok.

Lucinka je příkladem toho, jak může fungovat moderní medicína v kombinaci s účinnou formou rehabilitace. Přejeme jí hodně dalších pokroků.

Vojta

Vojta se narodil předčasně v 25. týdnu těhotenství. Po porodu prodělal lehké krvácení do mozku. Nejdříve si všichni mysleli, že zakrvácení nebylo tak těžké. Mamince se ale něco nezdálo od úplného začátku. Vojta byl dráždivé miminko, navíc často byl často v opistotonu (prohnutí v zádech do luku). Špatně spal, hodně plakal, měl zvláštní pohyby ručiček a nožiček. Zhruba v 8 měsících se ukázalo, že maminky instinkt byl správný, bohužel.

Dnes je Vojtovi 6 let a má diagnostikovanou dětskou mozkovou obrnu, dystonicko-dyskinetickou formu. To znamená, že má hodně mimovolných pohybů, které není schopen ovládat. Vojta má sice potenciál se rozvíjet, ale dystonie (neboli mimovolný pohyb) mu to velmi ztěžují.

Doktoři chtěli po rodičích, aby s Vojtou cvičili podle Vojtovy metody hned v inkubátoru. Zpětně maminka vnímá, že by tento postup nezopakovala. Cítí, že by bylo dobré začít třeba až od 3 měsíců. Dnes už podle této metody necvičí vůbec. Se cvičením museli přestat v 1,5 roce, protože Vojtu dráždilo, nebyl schopný jíst ani spát. V noci spal maximálně 20 minut v kuse, míval horečky a neustálé mimovolné pohyby. Když s Vojtovou metodou přestali, vše se zklidnilo.

Rodiče hledali nějakou jinou metodu a narazili na cvičení podle konceptu dynamické neuromuskulární stabilizace podle Koláře (DNS). Tato metoda Vojtovi vyhovuje a cvičí podle ní dodnes. Absolvuje také plavání, kraniosakrální terapie a cvičení podle Feldenkraisovy metody. Zkoušeli i intenzivní rehabilitace, ale ty jsou pro Vojtu nevyhovující, protože jako dystonik je v klidovém napětí hypotonický (a nikoliv spastický, jak je tomu u 98 % dětí s DMO). Vojta potřebuje velmi individuální přístup. A hlavně vstupní vyšetření, ve kterém se posuzuje jeho aktuální stav, a nikoliv to, kde by už měl se svou diagnózou být.

Rodiče také moc toužili po tom, aby se dostali do Miráku. To se jim povedlo a v současné době jezdí na 3 pobyty za rok.

Hipoterapie Vojtovi přinesla především zklidnění. Všichni, a hlavně on sám, si začali uvědomovat, že s napětím a mimovolnými pohyby se musí naučit pracovat. Maminka to přirovnává k práci se stresem. Veškeré velké emoce jeho stav zhoršují. Dystonici se musí umět naladit na svoje vlastní tělo, naučit se pracovat s napětím, které je velmi proměnlivé a těžko ovlivnitelné (dalo by se to přirovnat k práci se stresem). Pomáhá jim práce s dechem, mentální plánování pohybu, jóga, Feldenkraisova metoda a podobné metody.

Bohužel to není jen dystonie, kterou dostal Vojta do vínku. Navíc má středně těžkou sluchovou vadu, dokáže říct jen asi 10 slov a je de facto ležák. Mentálně se zdá být v pořádku.

A proč je hipoterapie pro Vojtu tak důležitá? Jednak se mu u koní velmi líbí. Trochu mu vadí, že jsou chlupatí, ale zvyká si. To hlavní pro rodiče je, že v Miráku neřešili jeho diagnózu, ale to, jaký skutečně je a co potřebuje. Dostal čas, který potřeboval k tomu navázat kontakt. Vojta totiž potřebuje čas, když vycítí, že to s ním nikdo nemyslí upřímně, tak nespolupracuje. A tady to s ním upřímně myslí, proto se rád kouká na fotky a na každý další pobyt se moc těší. Hipoterapie mu pomáhá například s tím, že se naučil lépe vnímat svoje tělo a své ruce. Kvalitněji sedí. Naučil se přetáčet. Zklidnil se a začal také pracovat s napětím těla.

Vojta má nyní malého brášku. Pro rodiče je to velmi náročné, ale je pro ně hezké sledovat, jak na sebe kluci navzájem reagují. Rodiče si nejvíce přejí, aby bylo Vojtovi dobře. Netlačí na výkon, chtějí, aby se naučil, že správně vedené terapie mu mohou pomoci být samostatnější.

NÁŠ TÝM

Ředitelka: Mgr. Kateřina Maříková
Hlavní fyzioterapeut: Mgr. Kateřina Maříková
Ekonom: Ing. Jitka Krákorová
Produkční: Heda Dohnalová Tománková
Terapeuté: Bc. Pavlína Priviczerová, Bc. Kristýna Miškovská, Bc. Petr Klika, Jiří Mařík, Věra Dobiášová, Mgr. Anna Kociánová, Mgr. Anna Wolgemuthová, Bc. Andrea Hofmeisterová, Mgr. Lenka Bořchová a Bc. Eliška Havlová, Monika Hovorková

Vodiči koní: Ing. Pavlína Plicová, Jan Krídla, Kristýna Flenderová, Adéla Gáží, Karolína Kaniová, Uli Oscinseva, Pavlína Beranová, Barbora Nosková

Dobrovolníci: Michal Kocián, Bára Kunstovná, Marcela Pávová, Bohuslav Dohnal, Marek Tománek, Libor Novotný, Adéla Pfannová, Xenie Svobodová, Zuzana Čapková, Bedřich Čapek, Petr Čapek, Jindra Landová, Eliška Krákorová, Ondřej Krákora, Kamélie Keprdová, Pavlína Beranová, David Němeček, Daniel Majár, Jaroslav Suchan, Pavel Vaněk a další.

Koně

V roce 2019 jsme změnili způsob práce s koňmi. Jednou z hlavních motivací byl lepší welfare koní tak, aby byli nejen v ideální psychické i fyzické pohodě, ale také aby byli v terapii aktivní. Aktivní kůň dítě vnímá, přizpůsobí svůj krok a, co je někdy těžko uchopitelné, dokáže dítěti pomoci s jeho emocemi. Některé děti potřebují emoce nechat odejít, některé je potřebují prožít. Kůň se dokáže na dítě napojit a dítěti pomoci přesně tak, jak zrovna potřebuje.

Abychom výše zmíněného mohli dosáhnout, vybudovali jsme pro koně nové ustájení – tzv. **Paddock Paradise**. Paddock Paradise znamená přirozené a zdravé venkovní ustájení. Naši koně jsou tak celý rok venku na pastvině a díky vytvořeným trackům jsou motivováni k pohybu tak, že vyhledávají potravu a vodu stejně jako divocí koně v přírodě. To je prospěšné nejen pro jejich trávení, kopyta a srst, ale také pro jejich psychické zdraví.

Majda - Sacramoso Majda je starokladrubský valach a vůdce našeho stáda. Původně byl pořízován na tréninky dětí, ale jeho pomoc v hipoterapii se velmi brzy stala nepostradatelnou. Dokonale zvládá asistované sedy a pomáhá dětem zlepšit stereotyp dechu. Ve volném čase má nejraději vyjíždky a skákání přes překážky.

Filip - Filípek je nejstarší kůň našeho hiporehabilitačního stáda. Je to anglický plnokrevník, přesto na dostihové dráze nikdy nezavodil. Vzhledem ke svému věku chodí na vyjíždky s ostatními koňmi bez jezdců, nejraději má práci ze země a hry s Daglesem.

Jacks Golden Peppy - Jackie je kobyłka plemene quarter horse. Do naší organizace se dostala z jiného hiporehabilitačního sdružení a máme ji již od jejich 4 let. Je velmi energická a ve svém volném čase se nejraději věnuje westernovým disciplínám, zejména pak Barell race.

Salgado – Šuplík, je anglický plnokrevník, který k nám přišel v březnu 2021 spolu se svou majitelkou Pavlínou. Pavlína, naše trenérka koní, ho naučila jezdeckým základům. Salgado má moc rád rychlost a velice rád se proběhne po loukách. Na druhou stranu je velice citlivý a práce za účelem hiporehabilitace dětí ho baví.

Peggy Sue – Bambule, jak jí všichni říkáme, je kobyła irského coba, kterou zapůjčil naší organizaci její majitel Jiří Kovář, jemuž velmi děkujeme. Původně „zaskakovala“ za naši Jackinku, která měla hříbátko, ale v hipoterapii se velmi osvědčila, a proto nám byla ponechána i nadále. Její přezdívka Bambule byla jedním z prvních slov některých našich dětí.

Dagles - Naším nejnovějším přírůstkem v hiporehabilitačním stádě je tento irský cob, syn naší Bambule. V hipoterapii se zaučuje a je budoucí velkou pomocí díky jeho speciálnímu pohybu hřbetu. Daglese máme od jeho 4 let. Narodil se přímo na Hospodářském dvoře, a tak jsme měli možnost ho obsedat. Díky jeho charakteru a ochotě pracovat s člověkem jsme se rozhodli ho využít pro účely hipoterapie. Jeho největším zájmem je hrani si s Filipem a Amíkem ve stádě.

Amík – Je to náš zázračný poník. Jeden z jeho rodičů byl poník a druhý chladnokrevný kůň. Byl nám darován naší kamarádkou Verčou, které bychom chtěli také velmi poděkovat. Původně byl pořízován pouze na terapeutické čištění koní a mixterapie, ale překvapivě jeho výsledky v hipoterapii byly ohromující, a proto je využíván i pro tuto terapii. Jako u každého správného poníka je jeho nejoblíbenější aktivitou ve volném čase jidlo.

Rosalinde – Rózu jsme si v roce 2022 mohli pořídit díky sbírce na donio.cz, ve které se povedlo vybrat nádherných 100 000 Kč. Něco jsme ještě doplatili a s majitelkou z jezdecké stáje Kosor se dohodli, že budeme mít Rózu nejdříve na zkoušku. Róza zatím splnila všechna naše očekávání. Zapadla do stáda. A my se moc těšíme, že v roce 2023 začne jezdit hipoterapii.

Psi

Charlie (chrt) – hlavní canisterapeut, který měl začátek života hodně nelehký, delší čas pobýval i v útulku, ale přes různá úskalí si našel nás a svoje životní poslání naplňuje vždy na 100 %.

Holly (zlatý retrivr) – 4 roky vyrůstala u našich přátel a dělala asistenčního psa chlapci s Downovým syndromem. Kvůli komplikacím byla ale rodina nucena hledat pro ni nový domov a my děkujeme, že byla důvěra dána nám.

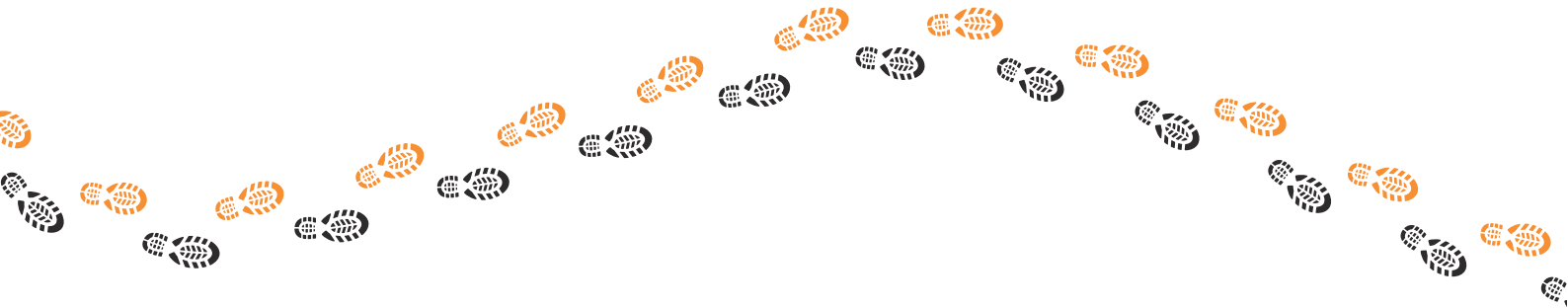
Bastien – syn Holly – prvorozený ze 6 štěňátek, která se narodila v roce 2019. Zůstal u nás a hrdou majitelkou (ač byla lehce pošouchnuta) je naše trenérka Kristýna.

ROK 2022 V ČÍSLECH

Počet uskutečněných hiporehabilitačních pobytů	22
Počet terapeutických dní	132
Počet terapeutických míst na pobytech	330
Obsazenost hiporehabilitačních pobytů	99,7 %
Počet dětí, které nebylo možné přijmout do péče z kapacitních důvodů	90
Počet nově přijatých dětí	5
Počet koňských terapeutů	8
Počet psích terapeutů	3
Počet studentů absolvujících hiporehabilitační pobyty	40
Počet odborných kurzů	4

Počet nachozených kilometrů jedním terapeutem během jednoho pobytu: **72 km**
Počet nachozených kilometrů všemi terapeuty a vodiči během jednoho pobytu: **432 km**
Počet nachozených kilometrů všemi terapeuty a vodiči za celý rok: **9 072 km**

HOSPODAŘENÍ V ROCE 2022

Uvedené částky jsou v tis. Kč.

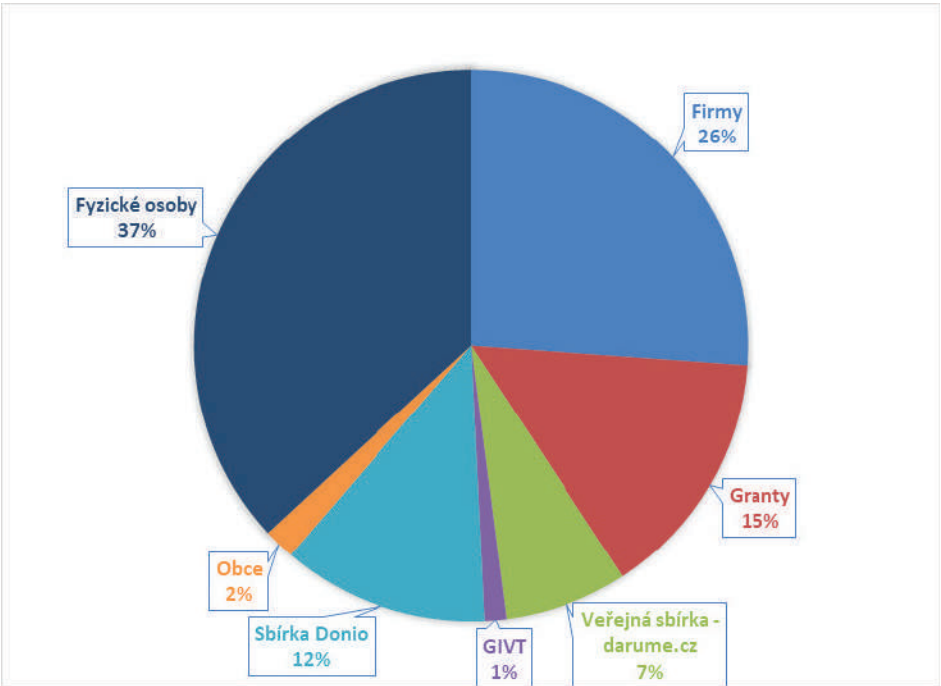
NÁKLADY	hlavní činnost	vedlejší činnost	celkem
Spotřebované nákupy a nakupované služby	2 579	75	2 654
Osobní náklady	2 299	21	2 320
Odpisy	53	0	53
Ostatní	38	0	38
Daň z příjmů	0	6	6
CELKOVÉ NÁKLADY	4 969	102	5 071

VÝNOSY	hlavní činnost	vedlejší činnost	celkem
Přijaté provozní dary	351	0	351
Tržby za vlastní výkony a za zboží	3 989	170	4 159
Zúčtované fondy	517	0	517
- z toho veřejná sbírka	44	0	44
Dotace	0	0	0
Ostatní výnosy	40	6	46
CELKOVÉ VÝNOSY	4 897	176	5 073

Hospodářský výsledek po zdanění	-72	74	2
---------------------------------	-----	----	---

DÁRCI

Děkujeme všem, kteří nám pomáhají a podporují nás. Děkujeme našim dárcům, bez kterých by náš provoz nebylo možné udržet, a všem dobrovolníkům, kteří jej pomáhají zajišťovat. V neposlední řadě děkujeme našim klientům za důvěru v nás a naše koně.

V roce 2022 byly přijaty zejména následující granty a dary od právnických a fyzických osob (uvedeny dary nad 20 000 Kč):

Poskytovatel	Částka	Forma
Martin Srbený	120 000 Kč	Peněžní dar
Nadace ČEZ	91 000 Kč	Peněžní dar
Edrington	70 324 Kč	Peněžní dar
SCS Software s.r.o.	66 900 Kč	Peněžní dar
Jarmila Šmuclerová	50 000 Kč	Peněžní dar
SPST	49 000 Kč	Věcný dar
Petr Rossler	48 000 Kč	Peněžní dar
THK RHYTHM AUTOMOTIVE CZECH, a.s.	30 000 Kč	Peněžní dar
Energocentrum	25 000 Kč	Peněžní dar

Velmi si také vážíme příspěvků od drobných dárců. Velkou radost nám dělají i trvalé příkazy. I pouhých 100 Kč zaslaných každý měsíc má pro nás velkou cenu. Moc děkujeme.

Veřejná sbírka

V květnu 2020 jsme z důvodu proticovidových opatření uspořádali veřejnou sbírku (osvědčení KÚ Vysočina KUJI 41459/2020) za účelem financování chodu organizace v době pandemie. Sběrka je vyhlášena na dobu neurčitou a probíhá prostřednictvím portálu Darujme.cz: (<https://www.darujme.cz/projekt/1202821>). Účelem sbírky je získávání finančních prostředků na provozní náklady organizace při poskytování léčebné péče formou hiporehabilitace dětem se zdravotním znevýhodněním – tj. náklady na ustájení zvířat, krmení, veterinární péči, kovářské a sedlářské práce, výcvik a trénink koní, pronájem ordinace a provozních prostor, terapeutické pomůcky, zdravotní software, služby externích fyzioterapeutů, ubytování terapeutického týmu.

Sběrka pokračovala i v roce 2022 a výtěžek z ní jsme využili na:

- Ustájení
- Pronájem ordinace

Poděkování si jistě zaslouží i nadace, které pomáhají financovat pobyty přímo našim rodinám – Život dětem, Asociace rodičů dětí s DMO, Nadační fond pro předčasně narozené děti, Nadace JUST, Velvet Smile, Radost příbramčákům, Nadace Sirius, Nadace Helpinek, Motorkáři dětem. Cena pobytu činila v roce 2022 pro jedno dítě a jednoho dospělého 20 900 Kč včetně ubytování.

SPOLUPRÁCE

Klinická zájmová skupina hipoterapie

Jsme členy Klinické zájmové skupiny hipoterapie pod Unii fyzioterapeutů. Cílem skupiny je zpracovávat standardy péče v hipoterapii, aktivně se setkávat a pořádat vzdělávací workshopy a inovativní kurzy pro fyzioterapeuty a ostatní odbornou i laickou veřejnost.

Hospodářský dvůr Bohuslavice

Poskytuje ubytování našemu týmu i našim klientům v bezbariérovém areálu, který byl vytvořen přímo nám na míru – dle našich požadavků. Zajišťuje i ustájení hiporehabilitačního stáda.

Česká zemědělská univerzita

S ČZU spolupracujeme již od roku 2015. Více informací v sekci Vzdělávání.

3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy

S 3. LF UK spolupracujeme od roku 2000. Více informací v sekci Vzdělávání.

Vysoká škola polytechnická Jihlava

V roce 2022 jsme zahájili spolupráci s VŠPJ, konkrétně s panem Vilímkem, který pro nás zajistil vstupní a výstupní měření v rámci naší výzkumné činnosti.

Oblastní charita Jihlava

Moc děkujeme Oblastní charitě Jihlava za jejich pomoc s dobrovolnickou činností a úžasné Janě Hotařové za zprostředkování.

KRM koně

Výrobce prémiového krmiva, od kterého máme stravu na míru pro naše koně.

JAK NÁM MŮŽETE POMOCI?

Jsme nezisková organizace, která pomáhá dětem se speciálními potřebami. Ačkoliv rodiče za naše služby platí, nemůžeme a ani nechceme dále navyšovat ceny našich pobytů z důvodů velkého finančního zatížení rodin dětí s postižením. Můžete-li nás jakkoliv podpořit, budeme moc rádi.

Finanční pomoc

Nejvíce samozřejmě vítáme finanční pomoc, kterou můžete poskytnout přes portál [darujme.cz](https://www.darujme.cz), kde máme vypsanou veřejnou sbírku <https://www.darujme.cz/projekt/1202821>

Svým jednorázovým či trvalým příspěvkem se můžete finančně podílet na úhradě nákladů za jednotlivé koně, pronájem areálu, za pomůcky pro koně a psy či na nákupu potřeb pro jednotlivé terapie.

Materiální pomoc

Rádi uvítáme i materiální pomoc v podobě zakoupení či darování různých pomůcek, výstroje či potřeb pro naše terapie. Prosíme, vždy nás předem kontaktujte, než se rozhodnete něco pro nás zakoupit. Děkujeme.

Dobrovolnictví

Pomoci nám můžete také jako dobrovolníci. **Nejvíce vyhledávanou pomocí je výpomoc na týdenních terapeutických pobytech v Bohuslavicích u Telče.** Dobrovolníky přijímáme na celou délku pobytu. Praxe se zvířaty či terapiemi je výhodou, nikoliv podmínkou. Jako dobrovolník nám ale můžete pomáhat i jinak. Občas potřebujeme služby fotografa, právníka, grafika, tesaře atd. V případě zájmu nás kontaktujte nebo sledujte náš Facebook, kde občas některé výzvy vyhlášíme.

Nakupování

Zaregistrujte se na givi.cz a nakupujte přes Pomocníka. Z každého vašeho nákupu pak pošle internetový obchod určité procento naší organizaci. Vy přitom neplatíte nic navíc.

ZÁKLADNÍ KONTAKTNÍ ÚDAJE

Adresa:	Bohuslavice 10, 588 56 Telč
Název organizace:	Centrum hiporehabilitace Mirákl, o. p. s.
Datum zápisu:	3. 10. 2012 (původní občanské sdružení)
Právní forma a typ organizace:	právní osoba – Obecně prospěšná společnost
IČO:	22709568
Spis. zn.:	O 821 vedená u Krajského soudu v Brně
Bankovní spojení:	Komerční banka, a.s., č. ú. 107-3994350237/0100
Transparentní účet:	Komerční banka, a.s., č. ú. 107-8195170267/0100

Kontakty

Adresa:	Bohuslavice 10, 588 56 Telč
Telefon:	+420 721 076 450
E-mail:	info@chmirakl.cz
Webové stránky:	www.chmirakl.cz

Orgány sdružení

Statutární orgán

Ředitelka:	Mgr. Kateřina Maříková
------------	------------------------

Správní rada

Předseda správní rady:	Jiří Mařík
Člen správní rady:	Ing. Ondřej Krákora
Člen správní rady:	Mgr. Petr Čapek

Dozorčí rada

Předsedkyně dozorčí rady:	Ing. Zuzana Čapková
Členka dozorčí rady:	Mgr. Barbora Kunstovná
Členka dozorčí rady:	Petra Morávková

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ADHD - porucha pozornosti s hyperaktivitou.

DMO – dětská mozková obrna, neurologická diagnóza popisující klinický projev postižení části centrální nervové soustavy.

DS - Downův syndrom.

HD – Hospodářský dvůr Bohuslavice, místo, kde provozujeme pobyty (www.hospodarskydvur.cz).

KZS – klinická zájmová skupina, součást unie fyzioterapeutů se zaměřením na konkrétní fyzioterapeutickou metodu.

UNIFY – profesní organizace Unie fyzioterapeutů, sdružující profesi fyzioterapeutů (www.unify-cr.cz).

3 LF UK – 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy.

ČZU – Česká zemědělská univerzita.

PODĚKOVÁNÍ

Rádi bychom poděkovali všem, za to, že rok 2022 byl tak úžasný, jaký byl. Děkujeme:

- Rodičům i všem pečujícím, kteří věří naší práci a vozí k nám svoje děti.
- Dětem, které nejen jezdí hipoterapii, ale také cvičí a makají na sobě.
- Příspěvatelům, že nás finančně podporují.
- Všem těm, kteří nám pomáhají s péčí o naše koně a psy – veterinářům, kovářům, trenérům, sedlářům.
- Podporovatelům, že nás jakkoliv podporují (materiálními i nemateriálními dary či výpomocí)
- Fanouškům, kteří fandí naší práci.

Bez vás všech bychom nemohli dělat to, co děláme a dosahovat takových výsledků, kterých dosahujeme.

Mirákl

Centrum hiporehabilitace